

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

Restbeløbet foreslaas ydet af Staten efter Bevilling paa de aarlige Finanslove fordelt paa 4 Aar under Hensyn til Anlæggets almene Betydning og beskæftigelsesmæssige Interesse.

Forslaget om Anlæg af en godt 9 km lang Dæmning til Rømø fremsættes under Hensyn til det ønskelige i, at der skabes Muligheder for Iværksættelse af Landvindingsarbejder i den danske Del af Vadehavet. De Erfaringer, man har indvundet ved tilsvarende Arbejder Syd for Grænsen, har medført Ønsket om, at der fra Statens Side gøres en Indsats her, idet Iværksættelsen af saadanne Arbejder, naar de skal have virkelig Betydning, allerede under Hensyn til Omfanget næppe vil kunne gennemføres af private eller lokale Myndigheder.

Det nedsatte Udvalg har indstillet, at der samtidig med Dæmningsanlægget iværksættes særlige Landvindingsarbejder langs Kysten og i Forbindelse med Dæmningen. Naar der ikke i Lovforslaget er optaget Forslag herom, skyldes det Ønsket om, forinden man skrider til yderligere Anlæg, at afvente Virkningerne af Dæmningsanlægget, der muligvis vil kunne faa Indflydelse paa de yderligere Foranstaltninger, der bør bringes til Udførelse.

Anlægsudgifterne er af Udvalget anslaaet til ca. 7,45 Mill. Kr. og maa som Følge af Prisstigningen nu anslaaes til 8,5 Mill. Kr., hvortil maa medregnes et Beløb til Dækning af Udgiften ved Transport eller Anbringelse i Barakker af de ved Anlægget beskæftigede Arbejdere. Efter de foretagne Opgørelser paaregnes der ved dette Arbejde at kunne beskæftiges 600 Mand i 200 Arbejdsdage à 8 Timer i 4 Aar. Arbejdet vil derfor være af ikke ringe Betydning til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden i Landsdelen; man regner med at kunne beskæftige mellem en Fjerdedel og en Trediedel af de ledige Arbejdsmand i de sønderjyske Amter.

Som det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, har der ikke kunnet opnaas Tilskud til selve Dæmningsarbejdet fra de interesserede Kommuner. Derimod har Rømø Sogneraad i Forbindelse med Tønder Amtsraad paataget sig Udførelsen af de nødvendige Vejanlæg til Dæmningen, ligesom Amtsraadet er gaaet ind paa at betale Halvdelen af Udgifterne til Anlægget af Vejbanen paa Dæmningen og at overtage Vejens fremtidige Vedligeholdelse.

Bestemmelsen i § 7 tilsigter i Henhold til Udvalgets Indstilling herom at fastslaa Statens Ejendomsret til den Del af Vadehavet med fremtidig opvoksende Ogrøde-

arealer, hvor der ved Statens Foranstaltning iværksættes Landvindingsarbejder.

Som Paragraffen er formuleret, er det Hensigten vedblivende at give Lodsejerne Mulighed for at nyde Frugten af eget Landvindingsarbejde og at give Befolkningen Adgang til at benytte Vadehavet til Sejlads, Jagt og Fiskeri, medens der paa den anden Side gives Staten fuld Ejendomsret til de Arealer, der maatte opstaa i Forbindelse med Landvindingsanlæg, der udføres for Statens Regning. En anden Løsning vilde formentlig næppe være rimelig. Jeg skal tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Dernæst tillader jeg mig at fremsætte *Forslag til Lov om Ændringer i Loven om Statsbanernes Takster m. m.* Som det vil være det høje Ting bekendt fra den omdelte Betænkning er der i et sagkyndigt Udvalg, der har været nedsat til Undersøgelse af Spørgsmaalet om Etablering af et Samarbejde mellem Statsbanerne og Københavns Kommunes Sporveje, opnaaet Enighed om et saadant Samarbejde paa en Række Punkter. Forslaget er tiltraadt af Københavns Kommunalbestyrelse og vil formentlig være af meget stor Betydning for det rejsende Publikum. Det foreliggende Lovforslag tilsigter at gøre det muligt for Statsbanerne at føre den foreslaaede Nyordning ud i Livet.

Paa nogle Punkter vil det ønskede Samarbejde kunne iværksættes administrativt, men det vigtigste af Udvalgets Forslag, Indførelse af en Fællesbillet, gyldig til 1 Times Kørsel paa Bybane og Sporveje, forudsætter en Ændring i den gældende Takstlov med udvidet Adgang for Ministeren for offentlige Arbejder til at fastsætte de Afstande, der er gældende ved Takstberegningen. Dette er en nødvendig Følge af Gennemførelsen af en fælles 20 Øres Takst for hele Bybanen, omfattende Strækningen til Hellerup, Vanløse og Valby. De Stationer, der ligger inden for de nævnte tre Grænsestationer, men inden for Nærtrafikområdet, det vil sige med Helsingør, Frederikssund og Roskilde som Yderpunkter, vil da fremtidig faa Billetter gældende inden for hele Bybaneområdet. Prisen for disse Billetter bør naturligt beregnes til Centralpunktet i Bybanenettet, Nørreport Station, der ogsaa efter Antallet af Rejser er den stærkest benyttede Station. Dette kræver atter visse Ændringer i Afstandsregningen for at hindre det urimelige Forhold, at der kunde fremkomme billigere Billetpriser ved Deling af Billetkøbet.

De øvrige foreslaaede Ændringer er